

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Харківський політехнічний інститут»

**ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ
І ВДОСКОНАЛЕННЯ
ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ ОСВІТИ
В УКРАЇНІ**

Тези доповідей
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
(присвячена Іграм XXXI Олімпіади в Ріо-де-Жанейро)

28-29 вересня 2016 року

Харків
НТУ «ХПІ»
2016

УДК 796.072.2
ББК 75.1
З-46

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Голова

Сокол Є.І. – д-р техн. наук, проф., ректор Національного технічного університету «ХПІ»

Члени комітету:

Романовський О.Г. – д-р пед. наук, проф., НТУ «ХПІ»;

Єрмаков С.С. – д-р пед. наук, проф., Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди;

Подрігало Л.В. – д-р мед. наук, проф., Харківська державна академія фізичної культури

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова

Марченко А.П. – д-р техн. наук, проф., проректор з наукової роботи НТУ «ХПІ».

Заступники голови

Кіпенський А.В. – д-р техн. наук, проф., декан факультету соціально-гуманітарних технологій НТУ «ХПІ»;

Юшко О.В. – канд. пед. наук, доц. кафедри фізичного виховання, завідувач кафедри фізичного виховання НТУ «ХПІ»;

Члени оргкомітету

Горлов А.С. – канд. пед. наук, доц. кафедри фізичного виховання НТУ «ХПІ»;

Попов А.М. – заслужений працівник фізичної культури і спорту України, директор ХОВУФКС;

Назаренко Ю.В. – заслужений працівник фізичної культури і спорту України, директор Харківського державного вищого училища фізичної культури № 1;

Блещунова К.М. – канд. пед. наук, доц. кафедри фізичного виховання НТУ «ХПІ».

Друкується за рішенням Вченої ради Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (протокол № 8 від 08.07.2016 р.)

Здоров'я нації і вдосконалення фізкультурно-спортивної освіти в Україні : тези допов. IV Всеукр. наук.-практ. конфер., 28-29 вересня 2016 р. / гол. оргком. А. П. Марченко. – Харків : НТУ «ХПІ», 2016. – 172 с.

ISBN 978-617-05-0206-3

Тези доповідей науково-практичної конференції «Здоров'я нації і вдосконалення фізкультурно-спортивної освіти» висвітлюють дуже важливі актуальні напрямки вдосконалення фізичної культури і спорту, а також фізкультурно-спортивної освіти в Україні.

УДК 796.072.2
ББК 75.1

ISBN 978-617-05-0206-3

© НТУ «ХПІ», 2016

ЗМІСТ

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Борейко Н. Ю.

Системний підхід до формування у студентів потреби
у фізичному самовдосконаленні 9

Зінченко Л. В.

Організація самостійних тренувальних занять у студентів ВНЗ 12

Ковальов О. В.

Туризм, как средство воспитания и оздоровления
студенческой молодежи 15

Кравчук Т. М., Санжарова Н. М., Голенкова Ю. В.

Особливості використання засобів кроссфіту в процесі фізичного
виховання старшокласників 17

Спузяк В. Б., Цимбалюк Ж. О.

Стадії формування індивідуального стилю здорового способу
життя студентів 20

Шепеленко Т. В., Шатов А. В., Лучко О. Р.

Погляд студента на формування соціально значущих якостей
засобами фізичної культури 23

Бакіко І. В.

Формування антиалкогольних знань студентів у різних формах
фізичного виховання 26

Іванова А. Є.

Формування культури здорового способу життя
студентської молоді як актуальна проблема сьогодення 28

Шейко Л. В.

Проблемы реализации плавания как вида оздоровительной
деятельности работников умственного труда 31

ПОГЛЯД СТУДЕНТА НА ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО ЗНАЧУЩИХ ЯКОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Шепеленко Т. В.

Ст. викладач кафедри
фізичного виховання і спорту

Шатов А. В.

Ст. викладач кафедри
фізичного виховання і спорту

Лучко О. Р.

Ст. викладач кафедри
фізичного виховання і спорту
*Український державний університет
залізничного транспорту, м. Харків*

Постанова проблеми. Сучасний студент – майбутній керівник – повинен мати високий рівень здоров'я, працездатності, вміти організувати і спрямувати підлеглий йому колектив. В Українському державному університеті залізничного транспорту кафедрою фізичного виховання та спорту проведений теоретичний аналіз, що спрямований на отримання інформації про використання засобів фізичної культури і спорту для формування технології керування вихованням соціально значущих властивостей особистості студентів.

Для визначення думки студентів було проведено опитування за допомогою анкети (5 питань):

1. Чи використовуєте ви засоби фізичної культури і спорту з метою рішення виховних задач з формування особистісних якостей студентів ВНЗ?

2. У яких видах спортивної діяльності (командні змагання, фізичні вправи, спортивні ігри, легка атлетика та інші види спорту) більш виявляється розвиток особистісних якостей?

3. Чи мають високий соціальний статус спортивно підготовлені студенти?

4. Чи впливають заняття спортом на успішність навчальної діяльності?

5. Яким чином фізичні вправи, які виконуються у складі команди, впливають на спілкування у групах?

В анкетуванні приймали участь 200 студентів. Різні групи студентів неоднозначно оцінили стан виховної роботи, що спрямована на формування соціально значущих якостей засобами фізичної культури і спорту. Результати анкетування показали, що найменш сприятливо оцінюють ефективність використання засобів фізичної культури і спорту студенти, які мають слабку успішність (більш 50 %). Найбільш благоприємно оцінюють використання засобів фізичної культури і спорту відмінники. Якщо говорити у цілому, то треба відмітити, що середній показник оцінки (26,3 %) свідчить про недостатнє використання засобів фізичної культури і спорту для виховання соціально значущих якостей та вказує на необхідність покращення роботи у даному напрямку.

Результат анкетування студентів по другому питанню анкети показав, що найбільш ефективним засобом покращення між особистісного взаєморозуміння і взаємодії студенти рахують спортивні ігри, різноманітні командні естафети, групові спортивні змагання. Перевага спортивних ігор і командних змагань у студентів свідчить про те, що групові фізичні вправи у значно більшому ступеню впливають позитивно на виховання соціально значущих особистісних властивостей і покращення міжособистісного взаєморозуміння.

На третє питання з приводу соціального статусу спортивно підготованих студентів думка респондентів розподілилася так: більше 55 % відповіли, що так він високий, 24 % – ні, і тільки мала кількість студентів відповіла, що їм байдуже. Отже, студентська молодь має розуміння в тому, що соціально значущі якості виявляють собою складні утворення фізичних, психологічних і соціальних особливостей особистості, які у визначених умовах починають грати ведучу роль.

Значна кількість студентів відповіла, що успішна спортивна діяльність позитивно впливає на навчальну діяльність – 75 %, 15 % респондентів відповіли, що рівень навчання не залежить від успішності у спорті, і тільки 10 % респондентів не змогли відповісти на поставлене запитання.

У результаті анкетування з п'ятого питання було встановлено, що у всіх навчальних групах існують підгрупи, які об'єднані за різними ознаками (хобі, загальні інтереси і т. п.). Опитування контингенту виявило, що гарна організація фізкультурно-спортивної діяльності сприяє формуванню здорового морально-психологічного клімату у групах.

Висновки. Опитування і аналіз анкетування показують, що у виховному процесі необхідна фізкультурно-спортивна діяльність. Використання вправ колективного характеру позитивно впливають на суттєве удосконалення фізичних якостей студентів і на формування дружніх взаємовідносин. Якщо використовувати у визначених умовах фізичні вправи, то можна загартувати волю, виховати уміння підкоряти особисті інтереси суспільним, здібність надавати допомогу і підтримку сокурсникам.

Велика кількість студентів вказали на те, що проведення виховної роботи з використанням засобів фізичної культури можливо і доцільно. Студенти випробовують соціально значущі якості для майбутньої кар'єри і рахують, що це корисно для самовиховання цих якостей навіть якщо не існує реальних умов для їх використання.

Список літератури:

1. Коршунов О.О. Професійно-прикладна фізична підготовка майбутніх фахівців залізничного транспорту : навч.-метод. посіб. / О.О. Коршунов. – Харків : УкрДАЗТ, 2006. – 58 с.
2. Методика формування професійно важливих рухових якостей і навичок : конспект лекції / Т.В. Шепеленко, А.Є. Паршев, В.М. Долгополов, В.М. Разінков. – Харьков : УкрДАЗТ, 2011. – 22 с.
3. Физическая культура и физическое воспитание студентов в техническом вузе / под ред. проф. В.Ю. Лебединського, доц. Э.Г. Шпорина. – Иркутск : ИрГТК, 2012. – 296 с.
4. Щербакові Е.В. Системный подход к совершенствованию образовательной среды вузов / Е.В. Щербакова, Т.М. Нечаева, Т.А. Кузнецова // Современные проблемы науки и образования. – 2006. – № 1. – С. 108–109.

Наукове видання

**ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ
ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**

Тези доповідей
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
(присвячена Іграм XXXI Олімпіади в Ріо-де-Жанейро)

28-29 вересня 2016 р.

Відповідальний за випуск *Юшко О. В.*

Підп. до друку 15.07.2016 р. Формат 60 × 84 1/16. Папір офсетний.
Riso-друк. Гарнітура Таймс. Ум. друк. арк. 10,0. Наклад 50 пр.
Зам № 161. Ціна договірна.

Видавець і виготовлювач
Видавничий центр НТУ «ХПІ»,
вул. Фрунзе, 21, м. Харків-2, 61002

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3657 від 24.12.2009 р.